

Orzeczenie Trybunału z dnia 10 marca 1987 r.

Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Włoskiej.

Nie opublikowanie ogłoszenia o zamówieniu na roboty budowlane

Sprawa 199/85

Sprawozdania Trybunału 1987, str. 1039

Data:

Akta: 10/03/87

Wniosek: 28/06/85

Rodzaj postępowania: Postępowanie dotyczące nie wywiązania się z obowiązków przez państwa członkowskie - Przyjęte

Streszczenie

Art. 9 Dyrektywy 71/305 dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na wykonanie robót budowlanych zezwala na odstępianie od ogólnych zasad w wielu przypadkach, które obejmują sytuacje opisane w pkt (b) oraz (d). Wyjątki, te mające na celu zapewnienie skuteczności praw określonych w Traktacie w sferze zamówień publicznych na roboty budowlane, powinny być ściśle interpretowane, zaś ciężar wykazania istnienia wyjątkowych okoliczności, uzasadniających odstępstwo, spoczywa na osobie powołującej się na te okoliczności.

Strony

W sprawie C-199/85

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez Guido Berardis, członka Departamentu Prawnego Komisji, działającego jako pełnomocnik, prowadzący działalność w Luksemburgu w biurze George? a Kremlis?a, także członka Departamentu Prawnego, Jean Monnet, Kirchberg, powód

przeciwko

Republice Włoskiej, reprezentowanej przez Luigi Ferrari Bravo, szefa Departamentu ds. rozwiązywania spornych spraw dyplomatycznych, działającego jako pełnomocnik, oraz Pier Giorgio Ferri - asystenta, Avvocato dello stato, prowadzących działalność w Luksemburgu przy Ambasadzie Włoskiej, pozwanemu.

Wniosek o uznanie, że Republika Włoska, a właściwie gmina Mediolan, jednostka samorządu lokalnego, poprzez zawarcie umowy w drodze zamówienia prywatnego na budowę zakładu oczyszczania zanieczyszczeń miejskich oraz poprzez nie opublikowanie ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, nie wypełniła obowiązków wynikających z Dyrektywy Rady 71/305/EEC dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień na wykonanie robót budowlanych,

Trybunał

w składzie: lord Mackenzie Stuart, przewodniczący, T.F. O'Higgins oraz F. Schockweiler (przewodniczący izb), T. Koopmans, K. Bahlmann, R. Joliet oraz G.C. Rodriguez Iglesias, Sędziowie,

Rzecznik Generalny: C.O. Lenz

Sekretarz: D. Louterman, Administratorka

Biorąc pod uwagę protokół z przesłuchania oraz przesłuchanie z dnia 6 listopada 1986 r.

po wysłuchaniu opinii rzecznika generalnego, przedstawionej na posiedzeniu w dniu

13 stycznia 1987 r.,

wyduje następujące orzeczenie

Podstawy orzeczenia

1. Poprzez wniosek wniesiony do Sekretariatu Trybunału w dniu 28 czerwca 1985 r., Komisja Wspólnot Europejskich wniosła powództwo zgodnie z art. 169 Traktatu EWG o stwierdzenie, że Republika Włoska, a właściwie gmina Mediolan, jednostka samorządu lokalnego, poprzez zawarcie umowy w drodze zamówienia prywatnego na budowę zakładu oczyszczania

zanieczyszczeń miejskich oraz poprzez nie opublikowanie ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, nie wypełniła obowiązków wynikających z Dyrektywy Rady 71/305/EEC dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień na wykonanie robót budowlanych (OJ 1971 rok (II), str. 682).

2. Do protokołu z przesłuchania oraz przedstawionych dokumentów i argumentów stron, które zostały przytoczone lub przeanalizowane w niniejszym dokumencie, odniesiono się jedynie w takim stopniu, jaki jest wymagany dla uzasadnienia orzeczenia.

Dopuszczalność

3. Republika Włoska podniosła zarzut niedopuszczalności. Dowodzi, że w całości wypełniła obowiązki wynikające z umotywowanej opinii, wydanej przez Komisję oraz, że w konsekwencji postępowanie prowadzone przed Trybunałem, zgodnie z art. 169 Traktatu, nie jest już dopuszczalne.

4. W swojej umotywowanej opinii sporządzonej w ramach wstępnej procedury rozstrzygnięcia sporu, Komisja zażądała od Republiki Włoskiej "powzięcia środków potrzebnych do wypełnienia zaleceń przedstawionych w opinii w terminie 30 dni od wydania niniejszej opinii" oraz stwierdziła, w ostatnim paragrafie opinii, że "poprzez wszystkie możliwe środki rozumie się przede wszystkim pisemne zobowiązanie gminy Mediolan, w którym zobowiązuje się ona do wypełnienia wszystkich przepisów Dyrektywy 71/305/EEC w przyszłości".

5. W odpowiedzi na umotywowaną opinię, władze włoskie wysłały do Komisji kopię pisma, w którym Minister Spraw Wewnętrznych poinstruował prefekta Mediolanu, by ten nakazał władzom gminnym ściśle przestrzeganie dyrektywy w całości w przyszłości razem z następującym pisemnym oświadczeniem burmistrza Mediolanu z dnia 19 kwietnia 1984 r.

"...choć przekonany o tym, że administracja gminy działała, tak jak zawsze, zgodnie z prawem podczas zatwierdzania wyboru ofert w ramach zamówienia prywatnego na wybudowanie wspomnianego zakładu oczyszczania zanieczyszczeń miejskich, niniejszym oświadczam:

tak jak wyżej wymieniona opinia nakazuje, gmina Mediolan zobowiązuje się, że w przyszłości jej działania administracyjne będą w zgodzie z przepisami pierwotnego i wtórnego prawodawstwa, włącznie ze wszystkimi przepisami Dyrektywy 71/305/EEC, poprzez ich przestrzeganie, zarówno w formie jak i w treści".

6. Z dokumentów przedstawionych Trybunałowi, jasno wynika, że wystąpiły kolejno znaczne opóźnienia w budowie wspomnianego zakładu, w przypadku którego procedura wyboru oferty na wykonanie robót była zakwestionowana przez Komisję w umotywowanej opinii, oraz że do projektu musiały zostać wprowadzone znaczne zmiany. Niemniej jednak, nie podjęto żadnych kroków w kierunku nowego zaproszenia do przetargu, organizowanego według zasad zgodnych z warunkami umotywowanej opinii.

7. Nadmienić trzeba, że celem procedury opisanej w art. 169 Traktatu jest m. in. uniknięcie sytuacji, w której postępowanie danego Kraju Członkowskiego jest kwestią rozpatrywaną przez Trybunał, gdzie po rozpoczęciu przez Komisję procedury ustalenia wystąpienia okoliczności nadużycia prawa, państwo przyznaje się do nie wykonania zobowiązań, o co zostało oskarżone oraz naprawia to uchybienie w okresie ustalonym przez Komisję.

8. W tym przypadku jednak, oświadczenie wydane przez burmistrza Mediolanu kwestionuje pogląd wyrażony przez Komisję w jej umotywowanej opinii co do naruszenia prawa a ponadto żadne praktyczne środki powodujące przyjęcie tego punktu widzenia nie zostały podjęte przez władze włoskie.

9. W takich okolicznościach, nie można uznać, że Republika Włoska przestrzegła treści umotywowanej opinii wydanej przez Komisję i dlatego powództwo wniesione przez Komisję zgodnie z art. 169 Traktatu nie może być uznane za niedopuszczalne. W rezultacie, powództwo musi być uznane za dopuszczalne.

II Istota sprawy

10. Odwołując się do obserwacji przedstawionych Komisji przez gminę Mediolan podczas wstępnego postępowania, pozwany uzasadniał wybór oferty, będącej przedmiotem zagadnienia, w drodze zamówienia prywatnego powołując się na art. 9 pkt (b) oraz (d) Dyrektywy 71/305.

11. Według pozwanego, budowa tego typu zakładu wymagała przyznania wyłącznych praw wykonawcy, któremu powierzono budowę oraz po drugie, w wyniku pewnych zdarzeń, a w szczególności wypadku w Seveso, budowa zakładu była sprawą najwyższej wagi.

12. Należy zauważyć, że Dyrektywa 71/305 ma na celu ułatwienie skutecznego uzyskania przez Wspólnotę wolności zakładania przedsiębiorstw i wolności świadczenia usług w przypadku robót budowlanych. W tym celu, przewiduje ona pewne ogólne zasady, w szczególności dotyczące ogłaszania i uczestniczenia w postępowaniu, tak by uczestnictwo w postępowaniu o zamówienie na wykonanie robót budowlanych w Kraju Członkowskim było dostępne dla wszystkich zainteresowanych we Wspólnocie.

13. Art. 9 dyrektywy zezwala zamawiającym na wybór wykonawcy bez stosowania ogólnych zasad, za wyjątkiem tych zawartych w art. 10, w wielu sytuacjach, włącznie z określonymi w pkt (b) oraz (d):

"b) jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych lub z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, roboty budowlane mogą być wykonane tylko przez określonego wykonawcę "

oraz

"d) jeżeli w sytuacji niezbędnej konieczności, ze względu na wyjątkowo pilny charakter sprawy związany z wydarzeniami, których zamawiający nie mogli przewidzieć, terminy określone w innej procedurze nie mogą być dotrzymane";

Przepisy te, dopuszczające odstępianie od zasad, których celem jest zapewnienie skuteczności praw przyznanych przez Traktat w sferze robót budowlanych, muszą być interpretowane w sposób ścisły a ciężar udowodnienia faktycznego wystąpienia wyjątkowych okoliczności uzasadniających wyjątek spoczywa na osobie powołującej się na te okoliczności.

W niniejszym przypadku, żadne fakty o takiej naturze, która mogłaby wykazać, że warunki uzasadniające wyjątek określony w wyżej wymienionym przepisie zostały spełnione, nie zostały przedstawione. W rezultacie, wniosek Komisji musi być uznany bez jakiegokolwiek potrzeby bliższego zbadania faktów.

Dlatego należy stwierdzić, że ponieważ gmina Mediolan zdecydowała się wybrać ofertę w ramach prywatnego zamówienia na budowę zakładu oczyszczania zanieczyszczeń miejskich i nie opublikowała ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, Republika Włoska nie wykonała swojego obowiązku wynikającego z Dyrektywy 71/305 z dnia 26 lipca 1971 roku dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówienia na roboty budowlane.

Decyzja dotycząca kosztów

Koszty

Zgodnie z art. 69 ust. 2 Zasad procesowych, strona przegrywająca obowiązana jest do pokrycia kosztów. Ponieważ pozwany nie zdołał przedstawić odpowiedniej argumentacji, obowiązany jest do pokrycia kosztów.

Sentencja orzeczenia

Na tych podstawach

Trybunał niniejszym

Orzeka, że ponieważ gmina Mediolan zdecydowała wybrać ofertę w ramach zamówienia prywatnego na wykonanie budowy zakładu oczyszczania zanieczyszczeń miejskich i nie opublikowała ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, Republika Włoska nie wykonała obowiązku wynikającego z Dyrektywy Rady 71/305/EEC z dnia 26 lipca 1971 roku dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień na roboty budowlane.

Nakazuje Republice Włoskiej pokrycie kosztów.